

'Bij de Beurs staan Belgen met een Afrikaanse achtergrond, Franstaligen en Nederlandstaligen met elkaar te dansen. Alsof de titel al binnenvinden is.'

Aan de jonge corresponente in Brussel, **ANOUK VAN KAMPEN** is nooit verteld dat Nederland de kampioenenverviering organiseerde nog vóór er een bal getrapt was (in NRC Handelsblad).

CO₂-taks alleen volstaat niet

angStZaaiers

Nederland kreeg dit jaar in veel steden een progressief bestuur. Het kan een voedingsbodem zijn voor democratisch weerwerk op nationaal niveau

De uitdaging bestaat erin om de 'veralgemeende domesticatie' van wat buiten 'ons' ligt op te heffen.

Voor Bookchin ligt de oplossing vooral in diversiteit koesteren. Dat geldt voor hoe we, bijvoorbeeld, de landbouw organiseren of de energievoorziening. Op het lokale niveau kunnen we ecologische zorg, gelijkheid en emancipatorische ontgang met diversiteit verankeren door nieuwe vormen van democratie en solidaire economie. Tegenover Trump heb je bijvoorbeeld een stad zoals Valencia. Die toonde gastvrijheid nadat de Italiaanse rechteregeling had geweigerd om de bootvluchtelingen op de Aquarius op te vangen. En in tegenstelling tot hun regering waren de burgemeesters van Napels en Palermo daar wel toe bereid.

Burgerbewegingen

Valencia is een sterk voorbeeld van stedelijk weerwerk tegen de rechts-populistische angstmachine op nationaal niveau. Het sluit aan bij het groeiende netwerk van Fearless Cities, die zichzelfbewust oprichten om mensenrechten, democratie en gemeente te verdedigen.

Niet toevallig werd het eerste Fearless Cities-congres in 2017 georganiseerd door het burgerplatform Barcelona en Comú. Dat zette samen met soortgelijke burgerbewegingen Spanje op zijn kop bij de lokale verkiezingen in 2015. In Barcelona werd Ada Colau als kandidaat van Barcelonterre en Comú verkozen als burgemeester. Ook in andere steden werd de burgemeester verkozen op basis van een burgerplatform dat erin slaagde de progressieve krachten te verenigen rond een toekomstgericht programma.

Fearless Cities zien de stad als het niveau waar je de samenleving fundamenteel kan veranderen. Amerikaanse deelnemers maakten bijvoorbeeld duidelijk dat, terwijl Trump het klimaatbeleid aan zijn laars lapt, heel wat van hun steden hoge klimaatambities hebben.

Ondertussen breidt het netwerk van steden-zonder-angst zich verder uit en volgen er congressen in New York en Warschau. Vanuit het besef dat het noodzakelijk is om zich in grensoverschrijdende netwerken te organiseren om de nieuwe hoopvolle politiek in Europa en wereldwijd op de kaart te zetten.

Amsterdam sluit zich aan

Na Spanje in 2015 kreeg ook Nederland dit jaar in heel wat steden een progressief bestuur. Het kan een belangrijke voedingsbodem zijn voor

Waaron zou je een koolstofprijs plakken op vervoer en verwarming en alle andere vervuilende elementen ongemoeid laten?

JONATHAN KEIRSE, WARD WINTERS,

HANNES DEPUYDT en JOOST VERLEYEN

doen een voorstel dat nog verder gaat.

'CO₂-taks op brandstof in de maak', kopt deze krant afgelopen weekend (*DS 30 juni*). Er ligt een voorstel op tafel om een CO₂-taks in te voeren op brandstof voor verwarming en vervoer. Het slechte nieuws: u kunt de taks geld kosten. Het goede nieuws: u kunt de taks terugkrijgen.

Wij – jongeren – stellen ons daar enkele vragen bij. Bestaan er geen manieren om een zelfde effect te bekomen via een democratische weg? Is het beoogde effect van die taks – vervuilende verwarming en transport – ontmoedigen – ingrijpend genoeg? Kan België niet ambitieuzer zijn?

Wij maken ons zorgen over de impact van het 'goede nieuws' op sociaaleconomisch vlak. Wij vrezen dat diegenen die er het best in zullen slagen om die heffing te vermijden, de burgers zullen zijn die over voldoende geld beschikken om voor duurzame verwarmings- en transportmiddelen te kiezen. Extra investeringen in bijvoorbeeld het openbaar vervoer zijn niet afdoenende om dat effect teniet te doen. Die zouden alle burgers op een soortgelijke manier tegen te komen en de extra kosten voor de minder welgestelden dus niet compenseren. Hetzelfde geldt voor een verlaging van de loonkosten, een nog groter cadeau voor de rijken.

Wat het ecologische aspect betreft, beschikt de regering – met het klimaataktkoord van Parijs in het achterhoofd – ook nog over onbenut potentieel. Waarom zou je alleen een koolstofprijs plakken op vervoer en verwarming en alle andere vervuilende elementen in ons dagelijks leven ongemoeid laten?

Thomas Leyens zette in deze krant de spelregels uit voor een mogelijke CO₂-taks (*DS 3 juli*). 'Een CO₂-taks moet een "tax shift" zijn, geen "tax lift".' Bovendien voerde hij aan dat zo'n belastingverschuiving ingebeteld moet zijn in een totaalvisie.

Budgetneutraal

Als we onze overwegingen en die van Leyens in rekening nemen, vinden we dat het voorstel van de dienst Klimaatverandering voor verbetering vatbaar is. WIJ beschikken over een alternatief dat de ongelijkheid niet zou vergroten en dat ecologisch bevredigend is. Bovendien zou het innovatie en onder nemingszin stimuleren. Als uitgangspunt nemen wij – net als minister van Energie Marie Christine Marghem (MR) en haar Vlaamse collega Bart Tommelein (Open VLD) – dat de operatie budgetneutraal moet blijven. Maar dan wel met die nuance dat dat niet alleen voor het nationale niveau opgaat, maar ook voor het individuele.

Het voorstel dat nu op tafel ligt, slaat op het vlak van milieu de juiste richting in, maar mist overtuigingskracht en voeling met de sociale realiteit. Is het niet beter om het volledige spant te gebruiken?

CORRECTIES & AANVULLINGEN

Schulden. In de cijfers die het Agentschap Binnenlands Bestuur verstrekte over de schulden bij de Vlaamse gemeenten, onthaken de schuldenrijke gemeenten As, Dentergem, Drogenbos, Hamont-Achel, Herstappe en Horbeke (*DS 3 juli*).

ge belastingssysteem te innoveren, in plaats van kleine accenten te leggen? Ons financiële beleid is zijn wortels aan het doorknijpen. Van het wereldwijde kapitaal is nagenoeg alles terug te voeren op de gulheid van onze blauwe planeet. Toch krijgt die geneuze geldschieter geen plaats in ons belastingssysteem. Het huidige economische model pleegt en zelfs gewetenloze roothouw op. Dat is op zijn minst bizarre te noemen. Nog adequater is de term 'gevaarlijk'.

Koopgedrag aanpassen

Op benzine, diesel, stookolie en aardgas kun je een bepaalde uitstoot plakken. Maar dat geldt ook voor bijvoorbeeld de stock in winkels. Waarom brengen we ook onze consumenten in de verschillende categorieën? Die kunnen we een kleurencode geven, zodat de consument er zijn koongedrag aan kan aanpassen. Ook de al dan niet duurzame opwekking van elektriciteit kunnen we in dergelijke categorieën opnemen. Vervolgens zouden we dankzij slimme registratie de jaarlijks uitstoot van iedereen kunnen integreren in de loonbelasting. Zo worden consumenten gestimuleerd om duurzame keuzes te maken die voordeel zijn voor hemzelf, zijn omgeving en zijn nageslacht. Moet het contante geld afgeschafft worden om een alles omvattende koolstofregistratie mogelijk te maken? Dat is niet nodig. Want u cash betaalt, zou u bijvoorbeeld even uw identiteitskaart tegen de scanner kunnen houden, zodat de uitstootcategorie van uw aankoop in rekening kan worden gebracht.

Ook onze consumptiegoederen kunnen we onderbrengen in op uitstoot gebaseerde categorieën

Zal de koopkracht van kwetsbare groepen in de bevolking dan niet dalen? Allermast. Het zou om een procentuele belasting gaan op basis van uw inkomen. Zij die minder verdienen, zullen ook minder belast worden voor eenzelfde uitstoot, en vice versa. Zo creëren we – anders dan door accijnen in te voeren – een gelijk speelveld voor iedereen.

Zal het leven er in het algemeen niet duurder op worden? Evenmin. Er zou sprake zijn van een belastingverschuiving, niet van bijvoorbeeld een heffing. Als iedere burger volgens zijn financiële middelen een soortgelijke inspanning levert om duurzamer te leven, zou er geen komma veranderen aan zijn belastingbrief.

Zal dat alles de nationale economie schade berokken? Integendeel, de lokale economie zou een boost krijgen. Ons voorstel suggerert om vervuiled transport te ontmoedigen, een idee dat ook in de politiek leeft. De producenten van bij ons zouden dus een streepje voor hebben. Het mooiste geschenk voor de jeugd is de belofte van een toekomst.

JONATHAN KEIRSE, WARD WINTERS, HANNES DEPUYDT EN JOOST VERLEYEN.
Vier vrienden, allen geboren in 2001. Ze volgen samen Latijn-Wiskunde in het Montfortcollege Rotselaar. Ze maakten net het vijfde jaar af.